

## Woordbingo Koude Oorlog

Categorie	Keuzes
Titel	Woordbingo Koude Oorlog - Wurdbingo Kâlde Oarloch - Word bingo Cold War
Doelstelling	Met deze activiteit leren de leerlingen leren algemene informatie over de Koude Oorlog en breiden zij ondertussen hun Duitse woordenschat uit.
Groep(en)	Onderbouw VO
Vak	Zaakvak: Geschiedenis Taalvak: Duits
Duur	1 les
Link met curriculum	Verbonden aan thema geschiedenis, De Koude Oorlog CLIL
Talen	Fries
Link met FREPA	Bewustwording van eigen talen en de talen in de omgeving Kennis over talen in Fryslân, Europa en de wereld
Vaardigheden	Luisteren, lezen
Theoretische onderbouwing	CLIL, Luistertaal, translanguaging
Beschrijving activiteit	<p><b>Vorbereiding voor de docent:</b> Maak een keuze in welke taal het verhaal wordt voorgelezen. Bij stap 4 van het onderstaande stuk tekst staat de tekst, in het Duits. De docent kan de keuze maken om dit verhaal in een andere taal te doen, zoals Nederlands of Engels en dan de leerlingen het zelf te laten vertalen naar het Duits (aangezien de bingokaarten in het Duits zijn). Print daarnaast, voordat de les begint, genoeg bingokaarten uit (deze zijn hieronder terug te vinden).</p> <p><b>De opbouw en inhoud van de les:</b></p> <p><b>1. Inleiding:</b> In deze les gaat het over de reis van Oost naar West-Duitsland. Haal even kort de voorkennis op over de Koude Oorlog.</p> <p><b>2. Kern:</b> Vertel informatie over de Koude Oorlog. <i>De Tweede Wereldoorlog was net voorbij. Het 3e rijk van Adolf Hitler ging in rook op. De hoofdstad Berlijn werd ingenomen.</i> <i>De Geallieerden (overwinnaars) besloten dat Duitsland in 4 bezettingszones zou worden verdeeld. De Verenigde Staten, Groot-Brittannië en Frankrijk bezetten het Westelijk deel en de Sovjet-Unie het Oostelijk deel. De Duitse hoofdstad Berlijn lag midden in de Sovjetzone. Omdat hier de Duitse regering zat werd Berlijn ook verdeeld.</i></p>

# Woordbingo Koude Oorlog

Categorie	Keuzes
Beschrijving activiteit	<p><i>De Sovjet-Unie voerde in het Oostelijk deel het communisme in. De regering had hier alle macht. Ze bezitten fabrieken en grondstoffen. Ook bepaalden ze waar mensen moesten werken. Mensen die protesteerden, werden gestraft. In het Westelijk deel, dat zijn dus de Amerikaanse, Engelse en Franse zones, waren de bedrijven in handen van de ondernemers. De bedrijven probeerden zoveel mogelijk winst te maken. Hier bepaalden de mensen zelf waar ze gingen werken en waar ze hun geld aan uitgaven. Dit systeem werd het kapitalisme genoemd. De Sovjetzone en de Westerse zones vonden allebei dat hun systeem het beste was. De kapitalistische landen waren bang dat de Sovjet-Unie het communisme overal in Europa wilde invoeren. De Sovjet-Unie was bang dat ze werd aangevallen door de kapitalistische landen. En zo ontstonden 2 machtsblokken: het communistisch Oostblok en het kapitalistisch Westblok. Tussen het Oostblok en Westblok werden grenzen opgetrokken. Maar geen gewone grenzen. Eentje van prikkeldraad, mijnenvelden en wachttorens. Dit noemde je "Het IJzeren Gordijn". Het was nu bijna onmogelijk om van het Westen naar het Oosten te reizen of andersom. Vervolgens vertel ik een verhaal in het Duits over een man die probeerde te vluchten van Oost naar West-Duitsland.</i></p> <p>Terwijl ik dit verhaal vertel hebben alle leerlingen een woordbingo kaart op hun tafel. Het is van belang dat iedereen goed luistert, want wanneer je een woord hoort in het verhaal die ook op je bingokaart staat kun je die wegkruisen! Wie als eerst bingo heeft, mag dit roepen en kan iets winnen. Vervolgens maken we het verhaal af. Het kan zijn dat er meerdere leerlingen tegelijk roepen. Daarom kan de keuze gemaakt worden om één kaart per duo te doen.</p> <p><b>Luftmatratze über der Elbe</b> <i>Vor genau 14 Jahren floh Ingo Bethke selbst aus der DDR. Als Sohn loyaler Parteimitglieder wurde er 1973 als Wachmann an der westdeutschen Grenze nahe der Elbe einberufen. Obwohl seine Eltern loyale Parteisoldaten waren, hasste Ingo die kommunistische Herrschaft und wollte in den Westen fliehen. Während seiner zweijährigen Dienstzeit studierte er die Grenz- und Sicherheitsverfahren bis ins kleinste Detail. Dieses Wissen konnte er später nutzen, um seinen Traum zu verwirklichen. Am Abend des 22. Mai 1975, sechs Monate nach seinem Militärdienst, ist der 21-jährige Ingo bereit für seinen Flugversuch über die Elbe. Mitten in der Nacht schleichen er und sein Freund Wolfgang durch das fünf Kilometer breite Sperrgebiet entlang des Flusses, wo die Bürger nicht ohne besondere Erlaubnis kommen dürfen. Es ist mit zwei Zangen, zwei Luftmatratzen und einer Art Holzstempel ausgestattet, den er selbst aus einem Stock mit einem Block am Ende gemacht hat. Ingo und Wolfgang erreichen den Grenzzaun. Sie machen ein Loch von 30 mal 30 Zentimetern und kriechen durch es. Ingos Herz rast, aber sie scheinen nicht entdeckt worden zu sein. Bis zur Elbe sind es nur 500 Meter, aber sie müssen noch ein paar Meter breites Minenfeld passieren. Vorsichtig klopf Ingo mit seinem Stößel etwa einen Meter vor ihm auf den Boden. Wenn es eine Mine gibt, wird sie explodieren. Eine explodierende Mine kann ihn leicht ein Bein kosten, aber wenn er den Stößel auf Abstand hält, hofft er nicht verletzt zu werden.</i></p>
Beschrijving activiteit	<p>Nu mogen de leerlingen proberen de woorden op hun bingokaart te vertalen naar het Nederlands.</p> <p><b>4. Afsluiting:</b> Bespreek klassikaal de woorden die de leerlingen hebben vertaald en wat ze van dit verhaal vonden. Hoe ging dit? Vonden ze het moeilijk of makkelijk?</p>
Materialen	<ul style="list-style-type: none"><li>• Uitgeprinte bingokaarten</li></ul>

## Woordbingo Koude Oorlog: Bingokaarten

Elbe	Mine	Militardienst
DDR	Luftmatratze	Westen
Grenze	Parteisoldaten	Sperrgebiet

1973	Grenzzaum	Flusses
Wachmann	Elbe	Traum
Kommunistische	Minenfeld	Flugversuch

Luftmatratze	Flussen	Westen
1973	Parteisoldaten	Traum
Mine	Flugversuch	Grenze

Dienstzeit	DDR	Wachmann
Burger	Kommunistische	westdeutschen
Minenfeld	Sperrgebiet	Detail

DDR	Luftmatratze	Zangen
westdeutschen	Dienstzeit	Sperrgebiet
Detail	Burger	Elbe